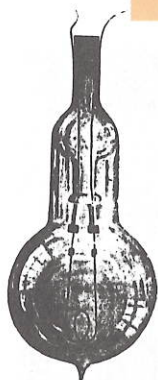

*První český automobil **PREZIDENT***

22.

TECHNICKÉ VYNÁLEZY

Jak zněl nový název rakouského císařství?
Který národ soupeřil s Němci v kultuře
i hospodářství?

*První Edisonova žárovka
z roku 1879*

Milí žáci, už se vám stalo, že jste doma při úklidu narazili na úplně neznámou knihu? Mně ano. Byla v černých zaprášených deskách, plná bláznivých nápadů. Vlastně ne všechny nápady byly bláznivé. Objevil jsem mezi nimi opravdové vynálezy. Pojďme si společně číst o některých z nich.

Lidé už v dávných dobách zjistili existenci jakési tajemné síly, která blýská, jiskří a způsobuje cukání stehýnek mrtvých žab. Třeli vlnou skleněné koule, pouštěli na dracích ocelové dráty do bouřkových mraků. Ale až mnohem později tuto sílu prozkoumali a poznali, že se dá užitečně využít.

Asi tušíte, o jakou záhadu jde – jedná se o **elektrickou energii**. Ta se v českých zemích začala uplatňovat na přelomu 19. a 20. století.

Jejímu využívání se v Praze věnoval inženýr František Křižík, který založil první elektrotechnický závod u nás. Zajímalo ho všechno, co souviselo s elektřinou.

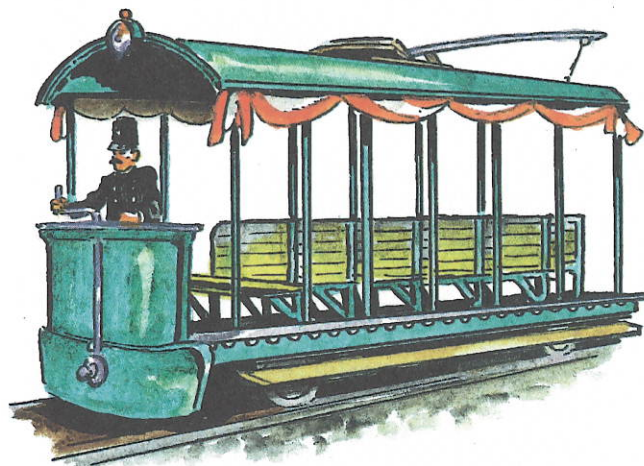
Výsledky Křižíkovy práce na sebe nedaly dlouho čekat. **Nová energie** místo plynu **rozsvítila lampy**. Poprvé zazářilo veřejné osvětlení na nádvoří pražského Hradu.

*Křižíkova
uhlíková lampa*

Stranou nezůstala ani **doprava**. Křižíkova **elektrická tramvaj** jezdila již v roce 1891 a záhy také vyrazila z Tábora do Bechyně **elektrická lokomotiva**. To všechno díky **elektromotoru**. Parní stroj v továrnách tak dostal velkého soupeře.

Pražská elektrická tramvaj Františka Křižíka